

SK-7/11
VICENTE INGLADA

EDZIĜO MALARANĜITA

AŬ

TERURA NEKOMPRENIGO

2658

Prezo: 0'50 fr.

Federación Española de Esperanto
Hispana Esperanto - Federac

Rodríguez San Pedro 13 - 3º - P.º E-28013 MADRID
Tel. +34 - (91) - 4368079

16x1970 hof 007658 m/f

EDZIĜO MALARANGITA

Federación Española de Esperanto
Hispana Esperanto - Federacio

Rodríguez San Pedro 13 - 3er. 7, E-28015 MADRID
Tel. +34 - (9)1 - 4468079

TERURA NEKOMPRENIGO

ORIGINALE VERKITA

DE

— VICENTE INGLADA —

1907

IMP. Y LIT. E. MIRABET

Hernán Cortés, 12

VALENCIA

2658

* VICENTE INGLADA *

EDZIĜO MALARANĜITA

au

TERURA NEKOMPRENIGO

TEDA DIALOGO

en unu sceno ... kaj kelkaj bastonbatoj.

*Dediĉita al mia tre kara
amiko S-ro Aŭgusto Jiménez
Loira.*

Eldona Hispana Societo

ADMINISTRANTO:

RAFAEL DUYOS

Buenavista, 21

VALENCIA

--- PERSONOJ ---

S-RO PASERKAPO, 50-jara, kuracisto, dramaŭtoro, agento de ia amerika societo de asekuroj kaj patro de *Fr-ino Kabineto* (inter parentezo, tiu ĉi fraŭlino havas nenian rilaton, nek parencecon kun la eminenta pola Esperantisto, S-ro Kabe).

S-RO TIMOPLENA, 28-jara, advokato kaj amanto de *Fr-ino Kabineto*.

EDZIĜO MALARANĜITA

aŭ

TERURA NEKOMPRENIĜO

Skriboĉambro en la domo de S-ro Paserkapo kun ambaŭflankaj pordoj. Estas nokte kaj tamen ne pluvas. S-ro Paserkapo skribas sur granda kaj malnova tablo kun intereso pli granda ankoraŭ, ol sia tablo, sed ne tiel malnova. Ĝi iam post iam li haltas kaj profunde pensas. Oni ne scias, ĉu li skribas ĉapitron de siaj memorskriboj aŭ simplan kopion de kalkulo por ia malfeliĉa kliento. Apud li, sur tre dike remburita apogseĝo ia nigra kato dormas, tiel profunde kvazaŭ ĝi estus ĵus traleginta tutan Eneidon, aŭ almenaŭ unu jarkolekton de Internacia Scienca Revuo. Sinjoro Timoplana aperas ĉe la maldekstra pordo kun ĉapelo en unu mano kaj bastono en la alia. Ĉar li estas tre miopa li eniros malrapide paŝante, kvazaŭ li timus faleti: iom helpas al lia timo la cirkonstanco, ke la ĉambro ne estas sufiĉe lumigita.

S-ro Timoplana (farante profundan riverencon).

Sinjoro...

S-ro Paserkapo

Eniru, sinjoro.

S-ro Timoplana (enirinte)

Pardonu, se mi...

S-ro Paserkapo

Bonvolu sidiĝi...

S-ro Timoplana

Dankon, sed...

S-ro Paserkapo

Sidigu vin, mi petas.

S-ro Timoplana

Sinjoro, mi ne kuraĝas...

S-ro Paserkapo (vidante, ke la vizitanto iom ŝanceliĝas por sidiĝi aldiras afable kaj malrapide)

Havu la bonecon eksidi!

(S-ro Timoplana audante trian elegantan petdiron por sidiĝo (tio ne estas reklamo S-ro H. H!) decidas fine sidiĝi sin, aŭ sidiĝi aŭ eksidi. Sed li sentate sidiĝas sur la seĝon, kie dormas la kato. Tiu ĉi eksentante neatenditan pezpremon vekiĝas kun timo, kaj kredante, ke sur ĝin falis patro Eneo kaj ĉiuj el sagoj Danaaj savitaj Trojanoj, terure miaŭas kaj sin eltiras barakte el sub la eksidanta korpoparto de S-ro Timoplana.)

S-ro Paserkapo (plej multe penante por ne ekridegi.)

Sinjoro, tio...

S-ro Timoplana (konfuzegita)

Ho, la malfeliĉa besto! Pardonu, sinjoro, pro mia ne-atentemo. Mi ja ne vidis la katon. Ĉar oni diras ke nokte ĉiuj katoj estas grizaj, kaj ĝi estas pli nigra, ol konscienco de procentegulo...

S-ro Paserkapo

Tio estis bagatelo. Ne parolu plu pri ĝi kaj bonvolu residiĝi.

S-ro Timoplana (residiĝas iom post iom kaj daŭrigas konfuzita).

Kvankam vi ne havas la honoron min koni... ho pardonu, sinjoro; kvankam mi ne havas la honoron, ke vi min konas, mi venas al vi,... sed mi timas, ke mi interrompis ian gravan laboron, faratan de vi, kiam mi eniris.

S-ro Paserkapo

Ne ĝenu vin pro tio. Ĝi estas ja negrava afero. Mi sukcesis hodiaŭ, ke riĉa grafo akceptis multvaloran de mi proponitan asekuron: tial, mi sentis min tre gaja kaj kiam vi venis, mi estis verkanta la trian scenon de la dua akto de mia tragedio: «La malespero de du junaj geamantoj.» Sed kredis al mi, tiu sceno estas plej malgrava: en ĝi nur mortas ia ftizulino kaj du kavaliroj duelas tuj post tiu okazo.

S-ro Timoplana

Kaj vi nomas tiun scenon malgrava? Aŭtora modesteco!

S-ro Paserkapo

Ĉiuj aferoj estas rilataj. Por mia tragedio unu mortigo kaj alia duelo estas bagatelo. En la sesa akto, oni prezentas la agonion de tuta urbo mortanta pro malsato, kaj en la lasta....

S-ro Timoplana (ŝercete)

Eble mortas la sufloro kaj la publiko?

S-ro Paserkapo

Ne, sinjoro, ne trograndigu. La lasta akto okazas en tombejo kaj...

S-ro Timoplana (timante aŭdi teruran rakonton).

Ne daŭrigu, mi petas. Se vi antaŭsciigos min pri la fino, eble la tragedio perdos por mi iom da intereso kaj mi volas ĝui ĝin tutan en ĝia unua prezentado; kompreneble, mi esperas ke vi diros al mi kiam kaj kie prezentigos... (flanken: certe por ne iri en la teatron!)

S-ro Paserkapo

Mi havos tiun plezuron. Mi kredas, ke mia tragedio faros grandan impreson...

S-ro Timoplana (flanken)

(Ĝi ja faros teruregan impreson: se vi aperas en ĝi kiel ekzekutisto de la tuta homaro!..)

S-ro Paserkapo

Sed ni lasu tiun aferon, sinjoro. Mi ankoraŭ ne scias al kio mi ŝuldas la plezuron de via vizito.

S-ro Timoplana

Pardonu, ke mi ankoraŭ ne parolis pri tio, sed la afero estas tiel embarasiga...

S-ro Paserkapo

Parolu sincere kaj sentime: inter honestaj viroj la komplimentoj estas superflujaj.

S-ro Timoplana

Ha, sinjoro, mi dankas vian afablecon, sed mia celo estas tiel delikata, ke...

S-ro Paserkapo

Eble vi venas sciigi min, ke mia asekura kompanio neatendite bankrotis?

S-ro Timoplana

Ne, sinjoro.

S-ro Paserkapo

Aŭ eble vi venis por diri al mi, ke mia mortinta bo-patrino ĵus reviviĝis?

S-ro Timoplana

Ne, tute ne; mi ne havis la honoron koni vian bo-patrinon; sed se ŝi mortis, vi povas resti trankvila, ĉar ŝi neniam venos vin ĝeni.

S-ro Paserkapo

Mi ankaŭ opinias tutsame; mi asistis ŝin dum ŝia lasta malsano, kaj mi povas certigi vin, ke ĉiuj miaj mortin-

taj klientoj, estas ja plej vere mortintaj; kiam la povo de mia scienco ne sukcesis eltiri iun el mortmalsano, kredu lin tute mortinta...

S-ro Timoplana (flanken)

(Kaj eble okazas same kiam vi sukcesas. Dio gardu min fali, malsana, en viajn manojn!)

S-ro Paserkapo

Vi ne venis por sciigi min pri bankroto de mia kompanio, nek pri reviviĝo de mia bopatrino: eble, vi, do, venis por peti de mi monon?

S-ro Timoplana

Tute ne, sinjoro.

S-ro Paserkapo (flanken)

(Mi libere spiras!) (Laŭte) Tre bone, mia sinjoro, volu jam paroli pri kio ajn cetëra, en la certeco, ke vi ne faros al mi malplezuron.

S-ro Timoplana

Ĉar via boneco tiel multe min kuraĝigas, mi parolos al vi pri mia afero sen elturnoj, nek ĉirkaŭfrazoj: tute rekte en la celon.

S-ro Paserkapo

Sed finu je mil diabloj kornaj kaj vostaj!

S-ro Timoplana (iom mallaŭtigante sian voĉon).

Mi, venas nur por via Kabineto.

S-ro Paserkapo

Por mia kabineto?

S-ro Timoplana

Jes, sinjoro, mi amas vian Kabineton.

S-ro Paserkapo

Sed, ĉu vi ne scias, ke mia kabineto estas plej bezona por mia vivado kaj estas por mi preskaŭ neapartigebla kunulo? Forprenu mian kabineton kaj mi velkos, kiel floro al kiu mankas suno kaj akvo.

S-ro Timoplana

Tio estas tre atentinda, sed mi amegas vian Kabineton.

S-ro Paserkapo

Al mia kabineto, eble, mi ŝuldas, mia kara sinjoro, la sukceson de miaj teatraj verkoj. Vi, do, povas ja figuri al vi, kian oferon vi postulas. Tamen, ŝajnas al mi, ke la afero estas facile solvebla. Ni ambaŭ uzu mian kabineton, ni kune laboru...

S-ro Timoplana

Kiel, sinjoro! Ĉu mi aŭdis bone? Ke ni ambaŭ uzu vian filinon?

S-ro Paserkapo

Kiu parolis pri mia filino? Mi simple aludis mian

ĉambreon: Se vi estus dirinta: «fraŭlino Kabineto», la afero estus alia. Bone, ni rekomencu la demandon. Kion vi volas pri mia filino?

S-ro Timoplana

Mi petas ŝian manon.

S-ro Paserkapo

Kiun manon, la dekstran aŭ la malekstran?

S-ro Timoplana

Kiel, sinjoro! Ĉu eble vi ŝercas? Kompreneble, ambaŭ manojn!

S-ro Paserkapo

Dank'al Dio, ŝi havas du manojn, kiel ordinare okazas ĉe ĉiuj virinoj. Kaj ŝiaj manetoj estas plej lertaj. Sed por kio vi volas la manetojn de mia filino Kabineto? Ĉu ili taŭgas al vi por io?

S-ro Timoplana (senpacienca)

Estas eble, ke vi ankoraŭ ne bone komprenis mian peton? Nu, sinjoro, mi nur deziras edziĝi kun ŝi, fariĝi ŝia edzo. Ĉu nun mi klare min esprimas?

S-ro Paserkapo

Plej klare, mia kara. Se vi estus nur dirinta: «edziĝo», mi estus tuj vin kompreninta. Bone, ni parolu pri via edziĝo. Ĉu mia filino scias, ke vi ŝin amas?

S-ro Timoplana

Mi kredas, ke ne. Eble ŝi ne min konas. Mi vidis

ŝin nur du fojojn, kaj en la unua mi eksentis al ŝi profundan subitamon. Ĝi estas tiel ĉarma persono...

S-ro Paserkapo (interrompante)

Per sono?

S-ro Timoplenu (malrapide elparolante).

Jes, per-so-no! Ĉu mi diris ion eksterordinaran aŭ nedecan?

S-ro Paserkapo

Ne, sinjoro, sed dirante «per sono», ŝajnas, ke vi ŝatas mian filinon Kabineton kvazaŭ ŝi estus ia violono aŭ alia instrumento.

S-ro Timoplenu

Nun, sinjoro, mi estas, kiu ne komprenas. Kian rilaton povas havi kun mia edziĝo la violo, nek ĝiaj onoj? Kaj por kio vi nomas la instruan menton? Ĝis nun mi ne sciis, ke mento taŭgas por instrui, sed—diablo ĝin prenu—vi, kuracistoj, estas kapablaj eltrovi la plej mirindajn ecojn de ĉiu aparta aĵo.

S-ro Paserkapo

Sinjoro, ŝajnas al mi, ke ni iom deflankiĝas de la afero. Ĉu vere vi deziras edziĝi kun mia filineto?

S-ro Timoplenu

Kun plej honesta celo.

S-ro Paserkapo

Ni parolu, do, serioze pri tiu afero. Mia tuta familio konsistas nur el unu estajo: mia filino. Mi amas ŝin ĝis frenezo kaj deziras nur ŝian ĉiaman feliĉon. Ĉar ŝia edziniĝo estas afero, kiu multe rilatas al ŝia estonta vivo, kaj ankaŭ al la mia, antaŭ ol konsenti pri via peto mi devas unue ekscii, ĉu al mia filino estas agrabla, aŭ ne, via amo.

S-ro Timoplana

Vi estas tre prava. Edziĝoj nur devas esti faritaj kun reciproka amkonsento.

S-ro Paserkapo

Kaj antaŭ ol esplori la opinion de mia flineto pri via amo, ŝajnas al mi necese, informi min pri kelkaj aferoj koncernantaj vian profesion, karakteron, inklinojn, k. c. Ĉar mi plej bone konas mian filinon kaj ĝuste scias ŝiajn dezirojn, gustojn, moralajn ecojn, k. c., mi malerare povas juĝi pri la ecoj, kiujn ŝia estonta edzo devas posedi por igi ŝin feliĉa. Ĉu vi konsentos, do, respondi miajn demandojn en tiu celo farotajn?

S-ro Timoplana

Jes, sinjoro, plej volonte.

S-ro Paserkapo

Bone, ni komencu per la aĝo kaj profesio. Kiun aĝon vi havas kaj kian profesion?

S-ro Timoplana

Mi estas advokato kaj 28-jara.

S-ro Paserkapo

28 jaroj! Kia bela aĝo! Vi povus fari nun tre profitan asekuron je vivo pagante tre malmulte. Ĝuste la kompanio, kies agento mi estas, prezentas por tio plej mirindajn kombinaĵojn. Kaj pri la honesteco kaj seriozeco de mia asekura societo, mi nur devas diri, ke ili estas plej konfidindaj: mi mem estas asekurita. Ĝi estas sendube la plej grava kaj firma kompanio, el ĉiuj ekzistantaj: ĝi havas 2 000.000 da personoj asekuritaj kaj posedas kapitalon je mil milionoj da sterlingaj funtoj.

S-ro Timoplana

Sed, sinjoro mi ne intencas....

S-ro Paserkapo

Ne ĝenu vin pro tio. Mi plej plezure donas al vi tiujn ĉi sciigojn. Vi diris, ke via aĝo estas 28 jaroj? atentu, kiajn belajn proponojn prezentas al vi mia kompanio. (Li eltiras el la poŝo asekuran kalkullibreton, esploras en ĝi, transturnas kelkajn paĝojn kaj daŭrigas). Kioman kapitalon? Ekzemple: 50.000 pesetoj! Por kioma tempo?... 20 jaroj?... Bone! 20 jaroj! (S-ro Timoplana vidante perspektive ian longan enuigan raporton, komencas sin movi nerve sur sia seĝo: multafoje li eksentas deziron sendi al la diabloj S-ron. Paserkapon, lian asekuran kompanion kaj ĉiujn belajn proponojn faritajn kaj farotajn, sed pensante pri Fr-ino Kabineto, kiun li vere amas, li rezignacie elportas tian teruran situacion, kun sama malplezuro, kiel tuj ekzekuta mortkondamnito). Vi pagus ĉiujaran kotizaĵon por 1.600 pesetoj. Jen vi havas: ia bagatelo! Kaj se vi havus la feliĉon morti dum la unua jaro....

S-ro Timoplana

He, sinjoro, mi ne volas esti tiel feliĉa!

S-ro Paserkapo

Ne malkvietiĝu pri tio; mi parolas nur hipoteze. Se vi mortus dum la unua jaro, via vidvino tuj ricevus 50.000 pesetojn, kaj vi estus nur paginta 1.600!! Ĉu oni povas figuri al si pli belan negocon?

S-ro Timoplana

Certe, ĝi estas tre bela negoco..... por mia edzino. Sed mi preferas vivi multajn jarojn, eĉ nenion *pagante*. Nur la ideo pri mia morto simple starigas miajn harojn.

S-ro Paserkapo (ridante).

Vi, do, timas je morto?... La kompanio ankaŭ deziras ke vi vivadu multajn jarojn. Sed, ni supozu, ke vi vivos almenaŭ 20 jarojn. Vi, do, pagos la 20 kotizaĵojn kaj tuj kiam la 20^a jaro finiĝos, la kompanio proponos al vi: «Ĉu vi volas likvidi vian asekurajon? Tiaokaze vi ricevos 35.600 pesetojn, kaj la afero estos tute finita...»

S-ro Timoplana

Ne, sinjoro, mi ne volas.....

S-ro Paserkapo

Ne? Bone. Ĉu vi preferas daŭrigi vian asekuron? Vi nenion plu pagos, kaj tuj post via morto via vidvino ricevos 60.000 pesetojn.

S-ro Timoplana

Sed, sinjoro, mi nenion.....

S-ro Paserkapo

Bone. Vi eble preferos ricevi renton dumvivan?

S-ro Paserkapo (flanken)

(La diablo vin forprenu, malbenita tedegulo!)

S-ro Timoplana

Tiaokaze, la asecura societo pagus al vi ĉiujare dum via vivo,... atendu, mi petas: 3 kaj 7 faras 10 kaj 8 estas dekok kaj.....

S-ro Timoplana (flanken).

(Mi furiozas!)

S-ro Paserkapo

...Kaj naŭcent.....

S-ro Timoplana

Ne, sinjoro, tute ne.

S-ro Paserkapo (malpacienca).

Vi estas tre postulema, sinjoro: vi ne volas likvidi vian asekurajon, vi ne deziras ĝin daŭrigi, nek ricevi dumvivan renton. Kion, do, vi volas?

S-ro Timoplana

Mi volas edziĝi kun via filino.

S-ro Paserkapo

Bone, tre bone. ni jam parolos pri tio. Sed, nun permesu, ke mi prezentu al vi alian proponon, kin eble vin kontentigos. Vi havas jam 28 jarojn. En kin tago de la nuna jaro vi fariĝis tiomjara?

S-ro Timoplana

En nenia, mia sinjoro.

S-ro Paserkapo

Kiel, sinjoro! Vi eble, naskiĝis en nenia tago?

S-ro Timoplana

Mi naskiĝis la 29^{an} de februaro de ia superjaro kaj ĉar la nuna jaro simple ne estas tia....

S-ro Paserkapo

Tio ne malhelpas. Por mia kalkulo, mi supozos ke via naskotago estas la 1.^a de marto. (Li denove esploras sian libreton). 3 kaj 4 estas sep, kaj....

S-ro Timoplana (ne povante plu elteni).

Sinjoro, haltu. mi petas, aŭ alie via kompanio devos elpagi tuj vian asekurajon....

S-ro Paserkapo (mirigita)

Kion vi diras, sinjoro? Ĉu vi frezeziĝis?

S-ro Timoplana

Mia saĝo estas tute en ordo: almenaŭ mi tion kre-

das, sed bonvolu, ne paroli plu pri asekuroj, nek mortoj, nek kotizaĵoj, nek....

S-ro Paserkapo

Trankviliĝu, sinjoro, la penso pri via estonta morto eble ekscitas vian nervaron....

S-ro Timoplana

Eble, sinjoro, sed ne parolu plu pri asekuroj. Mi ne havas la intencon asekurigi kaj nur la ideo fari kontrakton pri mia vivo aŭ morto, sufiĉus por akceli la venon de tiu ĉi lasta.

S-ro Paserkapo

(Kolere kaj gradige ekscitiĝante)

Kaj vi pretendas edziĝi kun mia filino, vi malamiĝo de asekuraĵoj! Ho ne revu pri tio, sinjoro! Ĝi estas tute neebla... Ĉu vi scias, kio estas asekuro? Ĝi estas morala antaŭsingardo, certigo pri estonta helpo, evito de terura mizerego, eble trafonta multenombran familion; ĝi estas plej konsoliga.....

S-ro Timoplana

Mi tion ne neas; sed en mia situacio, asekuro estas tute superflua....

S-ro Paserkapo

Kiel superflua?

S-ro Timoplana

Jes, superflua kaj tute senutila.

S-ro Paserkapo (flanken kaj furioza)

(Se vi ne havus la intencon edziĝi kun mia filino mi jam estus rompinta al vi la kapon, aroganta azeno!)

S-ro Timoplana

Kaj mi tion povas pruvi....

S-ro Paserkapo

Sed vi ne intencas edziĝi?

S-ro Timoplana

Jes, sinjoro.

S-ro Paserkapo

Kaj kredas senutila la asekuron?

S-ro Timoplana

Jen kial. Ni supozu, ke mi jam edziĝis kaj estas asekurita.

S-ro Paserkapo

Konsentite.

S-ro Timoplana

Du okazojn ni devas atenti. Unue, ke mia edzino mortos, antaŭ ol mi....

S-ro Paserkapo

Kaj due.....

S-ro Timoplana

Ke mi mortos antaŭ ol ŝi.

S-ro Paserkapo

Vi eljetis la okazon de samtempa ambaŭmortiĝo.

S-ro Timoplana

En la unua okazo, ĉar mia edzino, jam mortis, por kiu, do, estos la asekuraĵo?

S-ro Paserkapo

Kompreneble, por viaj gefiloj.

S-ro Timoplana

Kaj se mi ne havos ilin....

S-ro Paserkapo (iom senpripense)

Tiam, do, por viaj genepoj.

S-ro Timoplana (ridegante)

Bela spritaĵo! En la dua okazo, se mi mortas antaŭe....

S-ro Paserkapo (interrompante)

Via edzino ricevos la asekuraĵon, kaj se vi ne estus asekurita, ŝi post via morto, falus eble en mizeron, kun multaj geinfanoj, sen helpo....

S-ro Timoplana

He, sinjoro, vi ne helpus en tiu malfeliĉo al via filino?

S-ro Paserkapo

Plej certe, sinjoro, se mi vivus.

S-ro Timoplana

Kie, do, estas la utilo de mia asekuro?

S-ro Paserkapo

Kaj se mi mortus?

S-ro Timoplana

Tiam via filino ricevus *vian* asekurajon kaj ĉio arangita!

S-ro Paserkapo

(Aŭdante tian neatenditan konkludon restas konfuzita ne sciante kion diri. Li pensas, ke lia estonta bofilo estas ja pli antaŭvida, ol la direktoro mem de lia asekura kompanio, sed ne volante konfesi sian malvenkon, li ektusas, eltiras el sia poŝo naztukon, faras kvaŝaŭ li purigas sian nazon kaj fine diras:)

Bone, mi vidas, ke vi estas nun iom ekscitita kaj ne povas senpartie juĝi pri la diskutita demando. Ni lasu ĝin por alia tago, kaj mi daurigigu la interrompitan demandaron, kompreneble, se vi konsentas....

S-ro Timoplana

Plej volonte, sinjoro, vi demandu kaj mi penos informi vin pri ĉio.

S-ro Paserkapo

Bone, ni traktu pri viaj gustoj en mangaj deman-

doj. Ni komencu per matenmanĝoj. Kion vi volas preferi ĉiujn matenojn?

S-ro Timoplana

Mi amas, ke oni ne min elveku frue.

S-ro Paserkapo

Mi ne celis tion; mi deziras scii, kiajn matenmanĝojn vi ŝatas? Ĉu vi ŝatas ĉokoladon?

S-ro Timoplana

Se nur ĝi estas densa kaj bongusta.

S-ro Paserkapo

Kun biskvitoj aŭ sen ili?

S-ro Timeplana

Pli bone kun ili: ŝajnas al mi, ke soleco ne taŭgas pri edzo, eĉ por ĉokolado!

S-ro Paserkapo

Kaj la kafon?

S-ro Timoplana

Mi amas ĝin, se ĝi estas pura kaj bone farita. Mi preferas ĝin kun sukero, pli ol sensukeran, kun ia rostita buterpanaĵo, rumo, k. c.

S-ro Paserkapo

Kaj pri la lakto?

S-ro Timoplana

Ne lacigu vin, demandante pri fluidaĵoj: ĉiuj plaĉas al mi, esceptante la akvon. Ho la akvo! De kiam mi eksciis, ke mia patro mortis drone, mi sentas grandan teruron je akvo, kiun mi abomenas: mi eĉ ne povas ĝin vidi, sinjoro!

S-ro Paserkapo

Sekve vi ne lavos vin ĉiutage!

S-ro Timoplana

Ho jes, sinjoro, mi estas la pureco mem: vi volas do, ekscii, kiamaniere mi min lavas? Bone, aŭskultu: mian kapon mi lavas per ia delikata bonodorilo, la dentojn—per ia bonega eliksiro, la buŝon—per ĉampano, la gorgon—per maljuna Jerez'o *; la laringon—per brando; la pulmojn—per konjako; la stomakon.....

S-ro Paserkapo

Sufiĉe, sufiĉe: kaj la manojn?

S-ro Timoplana

Ĉar mi ĉiam portas gantojn, mi nur bezonas purigi la gantojn per benzino.

S-ro Paserkapo

Kaj pri fruktoj? Ĉu vi amas melonon?

* Nomo de tre bongusta hispana vino.

S-ro Timoplana

. Ne, sinjoro, mi ŝatas nur tutajojn: mi abomenas onojn, des pli se ili estas de melo.

S-ro Paserkapo

Kaj vinberojn?

S-ro Timoplana

Mi ĵus diris, ke mi ne amas erojn. Nur escepte, mi ŝategas monerojn, prefere orajn, ol argentajn kaj kuprajn.

S-ro Paserkapo

Kaj juglandojn?

S-ro Timoplana

Je Dio, sinjoro! Mi plej amas sendependecon: ĉiuj landoj devas esti liberaj, kaj ne submetitaj al ia ajn jugo.

S-ro Paserkapo

Kaj vi ŝatas kaŝtanojn?

S-ro Timoplana

Vi sendube forgesas mian profesion: mi amas laŭlegecon en ĉio: kiu volas tani, tiu tanu senkaŝe. Kial kaŝtano? Eble por ne pagi la regnan industrian imposton?

S-ro Paserkapo

Kaj pomojn?

S-ro Timoplana

Pomojn? Ne sinjoro, per unu pomo niaj unuaj gepatroj perdis la Paradizon; nur iam post iam mi trinkas cidron; ĉar mi neniam audis, ke pomvino estas ia malpermesita trinkaĵo.

S-ro Paserkapo

Ĉu vi ankaŭ malsatas pirojn?

S-ro Timoplana

Jes, sinjoro, ili igas min rememori pri vampiroj, kaj mi sentas tuj teruran malplaĉon.

S-ro Paserkapo

Kaj daktilojn?

S-ro Timoplana

He, sinjoro, ne parolu al mi pri versoj latinaj nek grekaj: mi terure rememoras, kiam en la Universitato la profesoro min kapdolorigis per lernado pri daktiloj, amfibrakoj, kaj anapestoj. Pesto forprenu ĉiujn anapestojn! Kaj pri la amfibrakoj, mi ne respektas, ke ili estas amaj kaj havas—eble por sin defendi—fibrakojn!

S-ro Paseskapo

Mi esperas, ke vi amas orangĝojn?

S-ro Timoplana

Jes, sinjoro, sufiĉas, ke ili havas en si oron kaj ion, kvazaŭ arangon.

S-ro Paserkapo

-Bone, ĉar mi jam konas vian opinion pri la ĉefaj fruktoj, mi estus tre danka, se vi povus diri al mi, kia-
grade vi ŝatas la diversajn ĉambrojn de ia domo. Jen
demando tre interesa por la edzeca feliĉo: mi eĉ konas
geedzojn, kiuj petis pri eksedziĝo, nur pro tio, ke ili
havas malsamajn gustojn pri la ĝusta ornamo kaj for-
mo de la hejmaj ĉambroj.

S-ro Timoplana

La ĉambro, kiun mi plej ŝatas estas la mangoĉam-
bro, poste la dormoĉambro.

S-ro Paserkapo

Kiamaniere vi plej ŝatas alkovojn?

S-ro Timoplana

Sinjoro, mi humile konfesas, ke mi ne sciis, ke al-
koj povas demeti ovojn: se tio estas ebla, mi sendube
amos la alkovojn-frititajn.

S-ro Paserkapo

Komprenoble, pri salonoj, estas nebezone paroli,
ĉar ili estas onoj de salo.

S-ro Timoplana

Ĝuste, sinjoro.

S-ro Paserkapo

Kaj pri balkonoj?

S-ro Timoplana

Pri tio mi estas energia malakceptanto. La balo estas la ĉefa kaŭzo de nia societa nemoraligo kaj la konojn, kiujn oni akiras en balo, estas ja malvirtaj kaj pereigaj por la honesteco. Ĉu vi trovas prave, ke dum balo la viroj ĉirkaŭpremas plej senhonte la belajn virinojn? Ja hispana pastro diris jam plej prave:

Ho junuloj balamantaj
Vi nur iras al infero, kundancantaj!

S-ro Paserkapo

Bela sentenco! Sed se vi malamas balkonojn, almenaŭ vi devos toleri la fenestrojn?

S-ro Timoplana

Ne, sinjoro, vi eraras. En mia domo mi estas la sola estro, mi ne permesas loĝadon de aliaj estroj.

S-ro Paserkapo

Mi kredas, ke pro delikateco mi ne devas aludi kabineton.

S-ro Timoplana

Sinjoro, Kabineto estos ja la plej bela objekto de mia hejmo; ŝi faros mian feliĉon, kiel anĝelo....

S-ro Paserkapo (interrompante
lian revon)

Kaj pri teraso? Ĉu vi kredas, ke ĝi estas necesa por oportuna domo?

S-ro Timoplana

Mi ne amas kartludon: bonvolu nenion diri pri asoj, teraj aŭ ĉielaj.

S-ro Paserkapo

Kaj la ŝtuparo de la domo? Ĉu ĝi devas esti el marmoro?

S-ro Timoplana

El marmoro? Sinjoro, vi ja min mirigas! Vi, do, scias pri la moroj de la maro?

S-ro Paserkapo

Ankaŭ mi dezirus koni vian opinion pri la artoj kaj sciencoj. Ĉu vi estas amanto de muziko?

S-ro Timoplana

Jes, plej freneza amanto: ĝi estas mia pasio: mi konas parkere ĉiujn ĉefajn operojn, malnovajn kaj novajn: ĉu vi volas, ke mi kantu Faŭston? Plej volonte. (Li komencas kanti, sed tiel terure senagordece, ke S-ro Paserkapo rapidas surkovri per manoj siajn orelojn.)

S-ro Paserkapo

Sufiĉe, sinjoro, oni tuj vidas, ke vi havas tre belsonan voĉon (flanken: por disrompi eĉ la plej maldelikatajn aŭdojn.)

S-ro Timoplana

Dankon, sinjoro.

S-ro Paserkapo

Kaj kian muzikon vi preferas?

S-ro Timoplana

Mi preferas la muzikon malpezan, gajan. Mi abomenas la ariojn, speciale la akv'ariojn kaj koment'ariojn. Inter la muzikoj germana kaj itala, mi preferas la esperantan. Bonvolu, nur aŭdi:

Tra densa mallumo
Briletas la celo.....

(Li kantas per voĉo tiel malagrabla, ke S-ro Paserkapo preskaŭ svenas.)

S-ro Paserkapo

Ho haltu, haltu: ne lacigu: mi ja rimarkas, ke tiu muziko, estas sendispute, la reĝino de la muzikoj.

S-ro Timoplana

Jes, sinjoro, aŭdu nur tiun ĉi himnon.....

S-ro Paserkapo (flanken)

(Feliĉe, mi estas asekurita!)

S-ro Timoplana (kantante ankoraŭ pli malbele, ol antaŭe).

En la mondon venis nova sen... to...

S-ro Paserkapo

Haltu, haltu, ne penu. Mi jam havos oftajn okazojn aŭdi vian belan voĉon (flanken: je 20-kilometra

interspaco). Nun mi sentas, ke miaj koloj ekdoloras kaj eble baldaŭ pluvos. Ni daŭrigu la demandojn. Kiajn pentraĵojn vi plej ŝatas?

S-ro Timoplana

Ĉiajn, sinjoro: esceptante tiujn, kiuj kuŝas sur la vizagaĵoj de virinoj: mi terure malamas virinojn sin pentrumantajn.

S-ro Paserkapo

Bone, bone. Kaj pri literaturo? Ĉu vi ŝatas Home-ron?

S-ro Timoplana

Ne, sinjoro, mi ne amas erojn de homoj, sed homojn plenajn.

S-ro Paserkapo

Kaj pri Bajron'o?

S-ro Timoplana

Mi jam diris al vi, ke mi malamas onojn.

S-ro Paserkapo

(Kia malsaĝulo! Nur pro mia filino mi elportas ĉiujn liajn malspritaĵojn. Ho, kiom oni devas klopodi por edzigi filinon!) Kaj Ŝeskiro, la glora aŭtoro?

S-ro Timoplana

He, sinjoro, havu la bonecon ne prezenti al mi aŭtorojn en formo de piro!

S-ro Paserkapo

Kaj Racino?

S-ro Timoplana

Ne parolu al mi pri virinoj. La virinoj devas sin okupi pri mastrumado, nur pri tio. Estas ja ridinde, ke ili verkas, kiel viroj!

S-ro Paserkapo

Kaj pri teatraĵoj?

S-ro Timoplana

Mi plej ŝatas la unuaktajn, ĉar almenaŭ la enuigo nur daŭras unu horon kaj ne tutan nokton.

S-ro Paserkapo (flanken)

(Kia senhonteco! Eĉ li ne respektas, ke mi mem estas teatraŭtoro. Mi venĝos min al vi, kiam vi estos bofilo!) Ĉu vi ŝatas romanojn?

S-ro Timoplana

Jes, sinjoro. Kiu povas neŝati tiujn antikvajn kuraĝulojn? Cezaro estas unu el miaj favoritaj herooj.

S-ro Paserkapo

Sufiĉe pri artoj. Ni transiru al sciencoj. Ĉu vi ŝatas astronomion?

S-ro Timoplana

Dankon, sinjoro, sed dum nokto mi preferas kuŝi sur varma lito kaj ne trafrostiĝi pro malsaĝa scivo-

lemo. Por kio taŭgas scii, ĉu planedo faras plenan rondiron en unu tago aŭ en unu jaro? Ĝi rondiru tiel rapide, kiel ĝi volas. Por kio scii, ĉu suno havas makulojn? Tio nur pruvos, ke en la suna lando, eble oni ne konas la purigan econ de benzino. Por kio elserĉi la nomon de la steloj? Ili estu nomitaj kiel ajn. Por kio scii, ĉu iam estos suna mallumiĝo? Ĉu ni ne havas plej hele lumigajn lampojn elektrajn? Por kio plej ĝuste mezuradi la tempon? Nur por scii, ke hodiaŭ estas la 23^a de marto? kaj kio okazus se ĝi estus anstataŭe la 14^a de decembro? Ĉu ni ne manĝus same?... kaj konstati, ke ekzistas plej eminentaj, plej saĝaj—la diablo forprenu ilian saĝecon—plej naivaj viroj, kiuj okupadas sin dum plenaj tagoj pri kometo! Mi, kiu en skribado ne sole malŝatas la komojn, sed eĉ la oportunan haltigan punktaron!... Ni, lasu la astronomion, se vi ne volas interrompi mian digestadon.....

S-ro Paserkapo (kiu aŭdas kun miro tiun longan kolekton da malsaĝaĵoj.)

Ne flamiĝu, sinjoro, la afero ne meritas tion. Ĉu vi amas la botanikon?

S-ro Timoplana

El botaniko mi nur ŝatas la utilajn konojn. Ekzemple distingi la nevenenajn fungojn, scii, kiuj fruktoj kaj legomoj estas plej bongustaj, k. c.

S-ro Paserkapo

Kaj pri matematikoj?

S-ro Timoplana

Mi nur amas la elementan aritmetikon, ĉar ĝi estas necesega por niaj ĉiutagaj kalkuloj, sed ĉiuj ceteraj

matematikaj konoj estas nur malsaĝaĵo, kredo al mi, sinjoro, nur malsaĝaĵo. Por kio utilas scii, ĉu ia ekvacio havas aŭ ne realajn radikojn? Se ĝi ne havas realajn radikojn, des pli malbone por ĝi! Ĉu ni devas malĝojadi pro tio? Por kio scii, ĉu elipso ne havas asimptotojn? Tio nur montros, ke ĉe kurbolinioj avareco regas ja, kiel ĉe ni. Alie, ĉu hiperbolo povus havi du asimptotojn, vidante, ke ĝia fratino, la elipso, havas ja nenan? Ili havus ĉiu-po unu, kaj la afero estus facile aranĝita. Per kio povas nin interesi, ke du rektaj linioj perpendikularaj al sama tria rektlinio, estas paralelaj? Bone, se ili ne renkontiĝos, ili ne bezonos saluti unu la alian. Por kio, do, scii, ĉu iaj surfacoj ne estas rektenaskitaj? Sendube ilia akusistino estus kulpa pri tio. Kial ni devas rompi al ni la kapon pri tio, ĉu serio estas aŭ ne konverĝa? Ĉu sciante tion ni evitos la pagon de la domlua kalkulo? Kaj mi intence ne parolis pri la superaj matematikoj, tio estas, pri kalkulo integrala kaj diferenciala, k. c., ĉar tio estas ja frenezaĵo! Okupi sin pri funkcioj transcendentaj? Bone, se ili havas aŭ ne dentojn, tio estas por mi tute bagatela. Kiel prave unu el miaj amikoj, parolante pri la infinitimeca kalkulo, diris plej sprite, ke ĝi estas nur lingvaĵo, kiun elpensis la frenezaj matematikistoj por reciproke interkompreniĝi!

S-ro Paserkapo

Ŝajnas al mi sinjoro, ke vi ne estas fervora amanto de matematikoj. Bone, kaj pri la filozofio, kion vi opinias?

S-ro Timoplana

Jen alia tute senutila scienco. Gravaj birdoj estas ja la filozofoj! Kaj kia interkonsenteco ĉe iliaj sciencaj kaj saĝegaj opinioj. Unu venas kaj diras: «animo ekzis-

tas kaj estas senmorta». Alia aldiras: «ĝi ekzistas sed ne estas senmorta». Tria por klarigi la aferon aldonas: «ĝi tute ne ekzistas». Bedaŭrinde, ke li lasis nin en la dubo, ĉu neekzistanta animo povas esti aŭ ne senmorta!...; kaj kia logikeco ĉe la filozofoj! Venas la skeptikuloj kaj plejkompetentece certigas: «ke ili kredas al nenio» kaj tamen ili kredas al sia skeptikeco kaj ankaŭ al la bongusto de majstre preparita bifsteko! Mi donus al ili cent senintermankajn batojn, kaj ili kons-tatus, ĉu ili kredas aŭ ne al la efiko de mia bastono! (Li svingas ĝin minace.)

S-ro Paserkapo (timante)

He, sinjoro, ne forgesu, ke mi ne estas skeptikulo, nek filozofo.

S-ro Timoplana (ridante)

Ne timu, sinjoro, tio ne koncernas vin.

S-ro Paserkapo

Kaj pri la geografio kaj historio?

S-ro Timoplana

Sinjoro, mi trovas, ke la geografio estas tre utila scienco, sed ke ĝi bedaŭrinde tro uzas la proprajn nomojn. Ankaŭ io simila okazas pri la historio, kies utileco estas jam tre duba. Almenaŭ mi devas konfesi, ke en mia ĉiutaga vivo, mi neniel bezonis la sciigojn pri la almitoj de Aleksandro, nek pri la amo de Kleopatro. Ŝajnas al mi, ke la historiistoj estas tro scivolemaj babiluloj, ĉar ili povas elteni nenan sekreton, el tiuj, kiujn oni konfidis al ili. Laŭ tiu vidpunkto ili tre similas al ĉiodirantaj pordistinoj....

S-ro Paserkapo (interrompante)

He, sinjoro, vi uzas esprimojn tre ofendajn.

S-ro Timoplana

Ĉu eble vi estas historiisto?

S-ro Paserkapo

Ne, sinjoro; tute ne. Kaj kiajn opiniojn religiajn vi defendas?

S-ro Timoplana

Mi estas ateisto, dank' al Dio.

S-ro Paserkapo

Kiel? vi ne estas kristano? Estas ja senutile daŭrigi: se vi ne havas kredojn religiajn, vi ne povas fariĝi mia bofilo: mia familio ĉiam distingiĝis per sia pieco, kaj mi mem estas tre fervora katoliko.

S-ro Timoplana

Bone, bone, se tio estas necesa, por mia edziĝo kun via ĉarma Kabineto, mi pripensos la aferon, kaj eble.....

S-ro Paserkapo

Jes, sinjoro, plej necesa, ĉar penti poste estus tre malagrabla.

S-ro Timoplana

Ĉarpenti? Sinjoro, havu la boncecon klarigi tiun vorton ĉar mi ne povas toleri, ke vi min nomu ĉarpentisto.

S-ro Paserkapo (flanken)

(Tiu viro devas esti frenoza kaj plej senutile estos daurigi tiun ĉi interparolon. Edziniĝi mia filino kun tia malsagulo estus ja igi ŝin malfeliceĝa. Mi, do, penas forpromeniĝi lin per plej nekredeblaj postuloj.) Mi petas vian pardonon sinjoro, mi ne celis vin nomi ĉarpentisto, mi nur diris, ke estus por vi tre malagrabla, se vi pentus pri edziĝo kun mia filino.

S-ro Timoplana

Dankon, sinjoro, viaj vortoj min trankviligas.

S-ro Paserkapo

Kial mi povus ofendi tian eminentan viron....

S-ro Timoplana (ekklinante sian kapon.)

Sinjoro....

S-ro Paserkapo

... Kiel vi estas; tiel kleran....

S-ro Timoplana

Vi min konfuzas....

S-ro Paserkapo

... Kaj spritan advokaton, kiel vi estas.

S-ro Timoplana

Ne laudu plu, sinjoro, mi ne meritas tian honoron.

S-ro Paserkapo

Sinjoro, mi multe bedaŭras tion diri al vi, sed mi ne povas konsenti, ke vi edziĝu kun mia filino.....

S-ro Timoplana

Kial?

S-ro Paserkapo

Ĉar, laŭ viaj respondoj, mi klare komprenis, ke via karaktero kaj ŝatoj, estas kontraŭaj al tiuj de mia filino.....

S-ro Timoplana

Ĉu tio estas ebla?

S-ro Paserkapo

Kaj edziniĝo kun vi, estus por mia filino plej granda malfeliĉo.

S-ro Timoplana

Kiel, sinjoro? Havu la bonecon klarigi pli detale. Kiel mi povus forlasi la feliĉon edziĝi kun via bela Kabineto?

S-ro Paserkapo

Jes, sinjoro, vi, ekzemple malamas akvon kaj kontraŭe, mia filino plej obstine ĝin ŝatas: ŝi banas sin ĉiutage kaj.....

S-ro Timoplana

Se nur estas tio, sinjoro, mi konsentos kaj por sin plezurigi, mi akceptos akvon por ĉio.

S-ro Paserkapo

Ankaŭ mia filino ŝatas tiujn fruktojn kaj manĝojn, kiujn vi ĝuste abomenas kaj tio estas grava malhel-pajo.

S-ro Timoplana

Ne malpacu ni pro tio, mi penos kutimiĝi al ĉiuj de ŝi preferataj manĝoj, kaj tiamaniere ni povos esti feliĉaj geedzoj.

S-ro Paserkapo

Vi ankaŭ diris, ke tre malplaĉas al vi fenestroj kaj balkonoj, dum mia filino, kontraŭe, tre ŝatas esti en ili, rigardante la stratajn preterirantojn.

S-ro Timoplana

Bone ŝi havos tiom da balkonoj, kiom ŝi volos: ni ne disputu pri tia bagatelo.

S-ro Paserkapo

Fraŭlino Kabineto abomenas muzikon kaj fariĝas malsana nur aŭdante ian kanton kaj vi estas furioza amanto.....

S-ro Timoplana (interrompante)

Mi promesas, ke ŝi min aŭdos neniam kantantan. Tre bedaŭrinda ofero estas por mi ne montri la ĉarmojn de mia bela voĉo, sed por ŝi mi estas kapabla tion fari (ellasante ekĝemon.)

S-ro Paserkapo

Mia filino tre ŝatas la dramojn kaj tragediojn kaj pri tio ŝi estas obstina kapriculino.....

S-ro Timoplana

Ŝi iros kun mi ĉiunokte al la teatro. Tio ne malhelpas.

S-ro Paserkapo

Fraŭlino Kabineto tre multe lernadis matematikojn kaj astronomion. Ŝi plej ofte pasigas la noktojn esplorante la ĉielon.

S-ro Timoplana

Tion ne malhelpos al mia dormado: mi restos sola en lito ĉiujn noktojn, kiam ŝi deziros observadi. Tre malagraba estas tia soleco por amanta edzo, sed en la celo, ke ŝi estu kontenta, mi tion akceptos.

S-ro Paserkapo

Same mi diras pri filozofio. Ŝi multe amas la filozofiajn verkojn, kaj pasigas multajn horojn ilin legante.

S-ro Timoplana

Se nur mankas tio, mi promesas al vi, ke mi aĉetos por ŝi la plej belan filozofian libraron, kiun oni povos trovi.

S-ro Paserkapo (flanken)

(Ne estas rimedo por forsendi tiun ĉi burdon. Kion mi diros al li por ke li forlasu sian edziĝan obstinecon). (Laŭte) kaj kiel mi diris al vi, antaŭ ol edziĝo vi devos akcepti grandvaloran asekuron.

S-ro Timoplana (iom ŝanceliĝas kaj pensas, sed fine li diras.)

Bone, sinjoro, malgraŭ, ke mi pruvis al vi senutilecon de mia asekuro, mi, tamen, asekuriĝos, se tio estas nepra kondiĉo.

S-ro Paserkapo (flanken)

(La diablo vin kaptu, tedegulo. Kion mi elpenŝos por lin fortimigi.) (Laŭte.)

Kaj plie, mia filino estas plej entuziasma kolektantino de poŝtkartoj kaj markoj, kaj tio postulas tre grandan monelspezon.

S-ro Timoplana

Tre bele! Ĝuste mi estas kolektanto, kaj posedas tre belan kolekton, kiun mi al ŝi transdonos. Eĉ mi povas diri al vi, ke mi tre amas kolektojn, speciale, se ili estas el banknotoj. Nur unu kolektadon mi malamas, tiun de la jaroj: mi multe bedaŭras, ke kontraŭvole mi ĉiujare kolektas unu jaron pli por mia aĝo.

S-ro Paserkapo (flanken)

(La peston por la malspritulo!) (Laŭte.) Ankaŭ mia filino ne povas toleri virojn drinkemajn, nek kartludemajn, nek odoron de tabako.

S-ro Timoplana

Ŝi estas tre prava: mi ne drinkos, nek kartludos, nek fumos.

S-ro Paserkapo

Ŝi ankaŭ malamus avaran edzon.

S-ro Timoplana

Vi parolis pri avaro? Nu, mi ne havos avojn, nek avinojn, eĉ mi ne konis ilin.

S-ro Paserkapo (flanken)

(Mi eksentas deziron lin sufoki.) (Laŭte.) Nek avidan.

S-ro Timoplana

He, sinjoro, mi estas avida, jes, sed tio estas neevitebla. Kiu ne estas ido de siaj avoj?

S-ro Paserkapo (flanken)

(Mi furiozas! Helpu al mi Dio kontraŭ tiu ĉi frenezulo!) (Laŭte.) Kaj ankaŭ ekzistas tre grava baro por via edziĝo. Mia konscienco devigas min esti sincera pri tio. Mia filino estas malsana: ŝi suferas je komenca ftizo.

S-ro Timoplana

Bone, bone. Mi flegados ŝin plej ame, kaj mi ne dubas, ke miaj zorgoj kaj la helpo de via kuracista talento sukcesos ŝin baldaŭ resanigi.

S-ro Paserkapo (flanken)

(Kaj li eĉ kuraĝas moki pri mia profesio! Ho mia Dio, eltiru min el tiu ĉi turmentego!... Ho, jen la sava ideo! Brave, brave! Mi diros al li, ke mia filino devas edziniĝi sen doto kaj tiu sciigo sendube igos lin forlasi sian projekton) (Laŭte.) Kaj, fine, mia sinjoro, mi devas sciigi vin pri lasta kondiĉo, kiun sendube vi

ne akceptos. Pro kaŭzoj, kiujn mi ne povas al vi klarigi, mia filino, estos sendota, kiam ŝi edziniĝos.

S-ro Timoplana (Kun miro)

Sendota?

S-ro Paserkapo (Kun neesprimebla ĝojo.)

(Flanken) (Ho la bela artifikaĵo! mi sukcesis!) (Laŭte.) Jes, sinjoro, sendota.

S-ro Timoplana

Sed kien ŝi estas sendota?

S-ro Paserkapo

Sinjoro, mi ne komprenas.

S-ro Timoplana

Se vi ne prenas komon, tio nur estas via afero, sed mi denove demandas: kien ŝin oni sendos?

S-ro Paserkapo (flanken)

(Sendube li estas tute freneza: mi preskaŭ komencas lin kompati) (Laŭte). Nenien oni sendos ŝin. Sendube vi ne bone komprenis mian penson. Mi volis diri, ke ŝi estos sendota. Ĉu vi scias, kio estas «sen doto»?

S-ro Timoplana (kolere)

Jes, sinjoro, mi scias, kio estas «send'ot'o.» *Send'ot'o!* Mi ne bezonas viajn instruojn por kompreni mian lingvon.

S-ro Paserkapo (eltenante kun peno)

Nu, sinjoro! Mi ne scias pli bone min esprimi. Ŝi estas sen-dota. (Elparolante tre malrapide la silabojn)

S-ro Timoplana

Ankoraŭ vi ripetas «send'ot'a» (Imitante lian elparolan manieron). Al la diablo via send'ec'o!

S-ro Paserkapo (furioze)

Sen'dec'o! Mi sendeca! Vi, ja nur vi, estas la sendeculo! Fripono! kanajlo!

(Ambaŭ leviĝas kaj sin ĵetas unu kontraŭ la alia. S-ro Paserkapo sukcesas elpreni el la manoj de S-ro Timoplana lian bastonon, kaj komencas lin batadi plej sonkompate sur la dorson, la kapon kaj kien ajn. Pro la bruado, kiun ili faras, alvenas du servantoj kaj sukcesas post multa penado ilin dispartigi).

S-ro Timoplana (tondre kaj minace).

Kanajlo! Asekura ŝtelisto! Mortigisto kuraca kaj drama!... Mi prezentos kontraŭ vi plendon al la tribunalo pro insultado kaj kontuzo.

S-ro Paserkapo

Mi kisas viajn manojn. (Imitante la elparolan manieron de S-ro Timoplana.) Plendo pro kontuzo!! Vi parolas malĝuste, sinjoro! Mi uzas la kontojn por miaj honestaj klientoj; por la friponoj, mi uzas la bastonon!

(S-ro Timoplana elĵetas minacegan rigardon al S-ro Paserkapo, kvazaŭ li volus per ĝi lin neniigi, kaj rapide eliras faletante du aŭ tri fojojn).